

POLISI IECHYD, DIOGELWCH A LLES Cylch Meithrin Y Felinheli

Bydd **Cylch Meithrin Y Felinheli** yn sicrhau bod rhieni a gofalmwyr yn ymwybodol o'r polisi hwn drwy y wybodaeth sydd i'w gael yn y llyfryn rhieni, copi o'r polisi ar gael i'w lawrlwytho oddi ar ein gwefan neu drwy ei ddarllen yn y ffeil bolisiau sydd yn cael ei gadw yn y Caban.

Nod

Bydd y Cylch Meithrin yn gweithredu o fewn terfynau rhesymol ac ymarferol, i sicrhau iechyd, diogelwch a lles y staff, y plant o dan ei ofal, myfyrwyr ar brofiad gwaith, gwirfoddolwyr ac ymwelwyr.

Hawliau Plant

Mae sicrhau iechyd, diogelwch a lles yn rhan o sicrhau fod y Cylch Meithrin yn parhau hawliau plant sydd yng Nghonfensiwn y Cenedloedd Unedig ar Hawliau Plant, yn benodol:

- Erthygl 6 : Mae gan bob plentyn hawl i fyw. Dylai llywodraethau ofalu fod plant yn goroesi ac yn datblygu'n iach.
- Erthygl 27: Mae gan blant yr hawl i safon byw sy'n ddigon da i ymateb i'w hanghenion corfforol a meddyliol. Dylai'r llywodraeth helpu rhieni na allant fforddio i ddarparu hyn.

Cod Ymarfer

Bydd y cylch yn cydymffurfio â gofynion deddfwriaeth gyfredol iechyd a diogelwch.

Bydd y **Pwyllgor** yn gyfrifol am sicrhau bod y cylch yn gweithredu'r Polisi Iechyd, Diogelwch a Lles. Bydd pob aelod o staff yn ymwybodol ohono ac yn cydymffurfio yn llawn â'r holl ofynion.

Bydd y **Pwyllgor** yn darparu cyfleoedd i'r holl staff fynychu cyrsiau iechyd a diogelwch yn rheolaidd ac yn sicrhau bod yr **Arweinydd ynghyd ag un aelod arall o staff** yn gyfrifol am weithredu'r Polisi Iechyd, Diogelwch a Lles o ddydd i ddydd.

Bydd y Cylch Meithrin yn:

- sicrhau bod yr amgylchedd y tu mewn a thu allan i'r Cylch Meithrin yn ddiogel ar gyfer y staff a'r plant
- cynnal asesiad risg rheolaidd o'r adeilad a'i amgylchedd, a'i gofnodi yn ysgrifenedig. Gweler Atodiad 8, Canllawiau Rheoli Cylch Meithrin 2013 (CRh2013) am fwy o fanylion.
- sicrhau bod llyfr Cofnodi Damweiniau a Digwyddiadau ar gael yn y Cylch Meithrin, a sicrhau bod y staff yn cofnodi pob damwain a digwyddiad. Mae copïau ychwanegol ar gael wrth gysylltu gyda Phrif Swyddfa'r Mudiad Meithrin.
- sicrhau bod canllawiau Riddor yn cael eu gweithredu yn unol â gofynion yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch. Gweler tud 41 CRh2013 am fwy o fanylion.
- sicrhau bod person dynodedig yn y Cylch Meithrin â chyfrifoldeb penodol am Gymorth Cyntaf gan sicrhau bod o leiaf un oedolyn sydd â thystysgrif Cymorth Cyntaf gyfredol yn bresennol ymhob sesiwn. Dylid dilyn y cymarebau ar gyfer staff wedi'u hyfforddi a

phlant a nodir yn y Safonau Gofynnol Cenedlaethol (SGC)¹ Dylid arddangos tystysgrifau Cymorth Cyntaf yn y Cylch Meithrin.

- sicrhau bod ffôn ar gael i'w ddefnyddio yn y Cylch Meithrin, neu drefnu i gael ffôn symudol yn ystod oriau'r Cylch Meithrin.
- sicrhau bod holl aelodau'r staff yn mynychu cyrsiau Iechyd a Diogelwch yn rheolaidd.

Diogelwch Tân

Bydd y Cylch Meithrin yn cwrdd â safonau diogelwch tân sylfaenol yn unol â Gorchymyn Diwygio Rheoleiddio Tân (RRO 2005). Bydd y person â chyfrifoldeb am iechyd a diogelwch yn cynnal asesiad risg tân a gweithredu a chynnal cynllun rheoli tân, **gweler tud 43 CRh2013 am fwy o fanylion.**

Yn unol â rheoliadau RRO 2005, bydd y Cylch Meithrin yn sicrhau bod pawb sy'n gweithio ac yn ymweld â'r adeilad yn cael eu diogelu rhag perygl tân. Er mwyn sicrhau hyn, bydd y Cylch Meithrin yn:

- cynnal asesiad risg tân (**gweler Atodiad 8 CRh2013 am fwy o fanylion**), ei gofnodi a'i ddiweddarau yn rheolaidd neu pan fo newid yn yr amgylchiadau
- sicrhau bod staff yn derbyn canllawiau manwl am reolau diogelwch tân ac yn eu gweithredu e.e gwacáu'r adeilad mewn achos o dân
- sicrhau bod cyflenwad digonol o ddiffoddyddion tân addas mewn mannau amlwg a hwylus, wedi eu gosod a'u harchwilio yn unol â chanllawiau'r Gwasanaeth Tân
- sicrhau bod cyfarwyddiadau clir a manwl ar sut i weithredu mewn achos o dân yn cael eu harddangos mewn man amlwg yn yr adeilad
- sicrhau bod ymarfer tân yn cael ei gynnal o leiaf unwaith bob tymor a'i gofnodi (**Gweler Ffurflen DT Atodiad 4 CRh2013**). Dylid penodi wardeiniaid tân i fod yn gyfrifol am wacáu'r adeilad mewn argyfwng.
- profi'r larymau tân yn wythnosol gan gadw cofnod o bob prawf (**Gweler Ffurflen PLT Atodiad 4 CRh2013**)
- sicrhau bod yr offer trydanol yn cael eu harchwilio'n rheolaidd gan gadw cofnod o bob archwiliad (**gweler ffurflen PAT, Atodiad 4 CRh2013**).

Lles

Bydd y Cylch Meithrin yn:

- sicrhau bod modd rheoli tymheredd yr **ystafell / lleoliad** fel nad yw'n gostwng o dan 16°C ac nad yw'n codi i bwynt sy'n anghysurus a pheryglus er lles y plant

¹ SGC 2016, 10.14: ar unrhyw adeg, dylai fod gan o leiaf un person sy'n gofalu am y plant gymhwyster cyfredol mewn cymorth cyntaf, a hwnnw'n briodol ar gyfer oedran y plant o dan ei (g)ofal. Wrth gyfrifo'r gymhareb oedolion:plant, ni ddylai'r gymhareb rhwng pobl sydd wedi'u hyfforddi a phlant syrthio o dan 1:10, neu 1:13 ar gyfer plant o dan 8 oed mewn lleoliadau chwarae mynediad agored. Dylai pob cymhwyster cymorth cyntaf fod yn gyfredol a dylid eu hadnewyddu bob 3 blynedd.

- sicrhau bod cysgod digonol yn yr ardal chwarae awyr agored, yn enwedig yn ystod misoedd yr haf. Sicrhau bod y staff yn gweithredu **Polisi Amddiffyn Rhag yr Haul** y lleoliad
- sicrhau bod cofrestr lawn yn cael ei llenwi wrth i bob plentyn unigol gyrraedd a gadael yr adeilad
- sicrhau bod pob aelod o staff ac unrhyw ymwelwyr yn llofnodi wrth gyrraedd a gadael yr adeilad.
- sicrhau nad yw aelodau staff nac unrhyw ymwelwyr yn ysmegu yn y Cylch Meithrin a'i amgylchedd ar unrhyw achlysur. Sicrhau bod arwyddion 'Dim Ysmegu' (**gweler Atodiad 4 CRh2013**) yn cael eu harddangos wrth y fynedfa a sicrhau bod staff a'r holl ymwelwyr yn gweithredu'r **Polisi Di-fwg**.
- cynnig pob cefnogaeth i aelodau o staff sy'n ysmegu i roi'r gorau i'r arferiad.
- sicrhau nad yw aelod o staff sy'n ysmegu yn dod i gyswllt â phlant y Cylch Meithrin tra bo arogl mwg ar ei (d)dillad a'i (h)anadl.
- gofalu bod staff yn derbyn gwybodaeth ar arferion da codi a chario pwysau (mae llyfryn yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch (HSE) ar gael o fewnwyd Mudiad Meithrin) a bod cyfleoedd iddynt fynychu hyfforddiant perthnasol yn gyson.
- sicrhau bod gwybodaeth am Gyfraith Iechyd a Diogelwch Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch wedi'i arddangos mewn man amlwg (**gweler tud 41 CRh2013 am fwy o fanylion**).
- sicrhau bod myfyrwyr ar leoliad gwaith a gwirfoddolwyr yn derbyn gwybodaeth a faterion iechyd a diogelwch ar eu hymweliad cyntaf â'r Cylch Meithrin.
- sicrhau bod blwch Cymorth Cyntaf, yn cynnwys y defnyddiau angenrheidiol, yn cael ei ddarparu a'i gadw mewn man amlwg, gan ei archwilio'n gyson er mwyn sicrhau ei fod yn gyflawn
- sicrhau bod caniatâd ysgrifenedig gan rieni/gofalwyr/gwarcheidwaid i weinyddu unrhyw driniaeth feddygol frys, ar gael ar gyfer pob plentyn, gan ddilyn canllawiau'r **Polisi Meddyginiaeth**.

Bydd y Cylch Meithrin yn gweithredu'r canllawiau canlynol a gynhwysir yn y llawlyfr Canllaw Iechyd a Diogelwch ar gyfer Lleoliadau Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant (CID):

- Diogelwch Cyffredinol: Gweler Adran 1 y CID.
- Cymorth Cyntaf: Gweler Adran 2 y CID.
- Imiwneiddio:
 - Bydd y Cylch Meithrin yn cadw cofnod personol o bob plentyn a bydd hwn yn cynnwys gwybodaeth am unrhyw frechiadau a dderbyniodd, ar ffurflen P1. Mae'r wybodaeth yn gyfrinachol a chedwir y ffurflen dan glo.
 - Am ganllawiau manwl, gweler Adran 4 y CID.

Iechyd a Hylendid Personol

Bydd y Cylch Meithrin yn:

- sicrhau bod y plant yn dysgu am iechyd a hylendid personol fel rhan o'r cwricwlwm.
- sicrhau safon uchel o hylendid a glanweithdra yn y Cylch Meithrin, gan ofalu bod pob oedolyn yn y cylch yn dilyn y canllawiau sydd yn y CID, ac yn gweithredu arferion da ar bob achlysur.

- sicrhau nad yw plentyn yn cael ei wrthod os yw'n dal i ddefnyddio cewynnau/clytiau, ond yn hytrach yn cydweithio â'r rhieni/gofalwyr/gwarcheidwaid i hyfforddi plentyn i allu defnyddio'r toiled bob tro (**gweler Polisi Newid Clwt/Cewyn**)
- annog rhieni/gofalwyr/gwarcheidwaid i ddefnyddio cewynnau/clytiau y gellir eu defnyddio fwy nag unwaith, ond os yw hyn yn anymarferol, annog rhieni/gofalwyr/gwarcheidwaid i ddefnyddio cewynnau/clytiau sy'n ecogyfeillgar. Disgwylir i rieni ddarparu'r clytiau/cewynnau ac unrhyw ddeunydd ychwanegol sydd ei angen. Pan fo plentyn yn defnyddio clwt/cewyn defnydd, bydd y Cylch Meithrin yn sefydlu gweithdrefn i gadw clwt/cewyn budr hyd y bydd y rhieni/gofalwyr/gwarcheidwaid yn casglu'r plentyn

Diogelwch y plant ar deithiau

Cyfrifoldeb yr **Arweinydd** a'r staff ar ran y **Person Cofrestredig / Unigolyn Cyfrifol a'r Pwyllgor**, yw sicrhau diogelwch y plant ar deithiau y tu allan i'r Cylch Meithrin.

Bydd y Cylch Meithrin yn:

- dilyn canllawiau'r **Polisi Trosglwyddo a Chludo Plant**.
- dilyn canllawiau'r **Polisi Cadw Plant Rhag Crwydro / Plentyn ar Goll** lle bo'n briodol.
- dilyn canllawiau'r **Polisi Hyrwyddo Ymddygiad Cadarnhaol**.

Ceir mwy o fanylion yn Adran 6 y CID.

Trefniadau diogelu plant

Bydd y Cylch Meithrin yn:

- cadw copi o'r Gweithdrefnau Amddiffyn Plant Cymru Gyfan yn y lleoliad.
- sicrhau bod y staff i gyd yn ymwybodol o'r trefniadau hyn.
- sicrhau bod pob ffurflen berthnasol i'r plentyn yn cael eu harwyddo gan y person(au) sydd â chyfrifoldeb cyfreithiol dros y plentyn.
- dilyn **Polisi Amddiffyn Plant** y lleoliad.

Hylendid a Diogelwch Bwyd

Bydd y Cylch Meithrin yn:

- sicrhau bod pob aelod o staff yn cael cyfle i fynychu cwrs hyfforddi cydnabyddedig ar hylendid bwyd e.e Tystysgrif Hylendid Bwyd lefel 2. Bydd y Cylch Meithrin yn sicrhau y bydd staff yn diweddarau eu hyfforddiant o leiaf unwaith bob 3 blynedd
- sicrhau nad yw plant o dan 5 oed yn cael eu gadael ar eu pennau eu hunain tra maent yn bwyta rhag ofn iddynt dagu.
- sicrhau bod darnau o fwyd e.e ffrwythau'n cael eu torri'n fân rhag ofn i'r plant dagu.
- sicrhau bod bwyd ffres yn cael ei storio mewn oergell bwrpasol.
- sicrhau bod bwyd yn cael ei orchuddio yn y man paratoi bwyd.
- sicrhau bod bwyd sydd wedi mynd heibio'r dyddiad defnyddio yn cael ei waredu.
- defnyddio blychau oeri wedi eu hinswleiddio i gludo bwyd wrth fynd â phlant ar daith neu wibdaith.
- cofrestru fel busnes bwyd gyda'r Adran Iechyd yr Amgylchedd Lleol er mwyn ei alluogi i weini byrbrydau. (Gweler safle gwe'r Asiantaeth Safonau Bwyd: www.food.gov.uk/wales/about-fsa-wales/cymru/).

- diheintio manau paratoi a gweini bwyd yn gyson gan gydymffurfio â gofynion Iechyd yr Amgylchedd.
- gweithredu ar frys ar unrhyw faterion hylendid a diogelwch bwyd sydd angen sylw, yn dilyn archwiliad gan Iechyd yr Amgylchedd.
- sicrhau bod gweithwyr y Cylch Meithrin yn gweithredu safonau hylendid uchaf posibl ar bob adeg, yn cynnwys golchi dwylo'n drwyadl cyn paratoi a gweini bwyd.
- golchi a diheintio cadachau cegin yn rheolaidd a'u gadael i sychu cyn eu defnyddio eto.
- defnyddio papur cegin tafladwy ar gyfer sychu arwynebau gwaith a byrddau torri.
- sicrhau bod trefniadau addas ar gyfer gwaredu gwastraff bwyd, a darparu biniau a chaeadau sy'n hawdd eu glanhau, gan symud y gwastraff o'r Cylch Meithrin yn rheolaidd fel na fydd yn denu plâu.

Polisiâu Cysylltiedig

- Polisi Meddyginiaeth
- Polisi Amddiffyn Rhag yr Haul
- Polisi Amddiffyn Plant
- Polisi Trosglwyddo a Chludo Plant
- Polisi Cadw Plant Rhag Crwydro / Plentyn ar Goll
- Polisi Hyrwyddo Ymddygiad Cadarnhaol
- Polisi Newid Clwt / Cewyn
- Polisi Di-fwg

Cysylltiadau a Gwybodaeth Ddefnyddiol

Awgrymir cyfeirio at y cyhoeddiadau a'r gwefannau isod am fwy o wybodaeth:

Mudiad Meithrin: Canllawiau Rheoli Cylch Meithrin 2013 (CRh2013)

Canllaw Iechyd a Diogelwch ar gyfer Lleoliadau Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant (CID) 2009.

Asiantaeth Safonau Bwyd: www.food.gov.uk/wales/about-fsa-wales/cymru/

Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch (HSE) <http://www.hse.gov.uk/>.

Iechyd Cyhoeddus Cymru: 'Atal a rheoli heintiau ar gyfer Lleoliadau Gofal Plant (0-5oed), Meithrinfeydd, Gwarchodwyr Plant a grwpiau Chwarae. Canllawiau Cymru Gyfan.' 2014.

<http://www.wales.nhs.uk/sitesplus/documents/888/Infection%20Prevention%20and%20Control%20for%20Childcare%20Settings%20Final%202014%20%282%29%20%2D%20Welsh.pdf>

f